

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 78. Vtrum requiratur intentio actualis, vel sufficiat virtualis, aut merè habitualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

baptizandi. Idem dic ad alias similes historias.

12. Ad 3. Augustinus non est ausus decidere, an baptismus per iocum collatus sit validus, quia illo tempore de hoc puncto nihil fuerat definitum ab Ecclesia. Nunc autem definitum est à Florentino saltem requiri intentionem faciendi quod facit Ecclesia, ideoque dicendum, baptismum per iocum sine tali intentione esse inualidum. Idem Augustinus indicat baptismum collatum, non quidem ab ebrio, sed ab ebrioso, esse validum, cum nimirum ebriosus operatur cum debita intentione.

13. Ad 4. Innocentius IV. loco citato, postquam dixerat baptismum esse ratum, etiamsi minister gerat in mente non facere, quod facit Ecclesia, addit, dummodo intendat baptizare; ergo iam supponit in baptizante, & requirit intentionem faciendi sacramentum, & putat hanc intentionem, dummodo prævaleat, sufficere ad valorem baptismi, etiamsi baptizans simul habeat aliam intentionem implicite contrariam. Communis enim est sententia, quod cum aliquis habet duas intentiones contrarias, si prævaleat intentio faciendi sacramentum, sacramentum est validum. Adde Innocentium IV. eo loco loqui, ut priuatum doctorem, cum non condant canones, sed illos interpretetur.

14. Ad 5. Licet non possimus habere omnimodam certitudinem de intentione ministri, ac proinde de validitate sacramenti, tamen hanc omnimodam certitudinem in hac vita non debemus querere, sed sufficit, ut non possimus prudenter dubitare de valore nostri baptismi.

QVÆSTIO LXXVIII.

Virum requiratur intentio actualis, vel sufficiat virtualis, aut merè habitualis?

1. **P**rimo videtur requiri intentio actualis. Requiritur enim intentio, quæ influat in actiones externas ministri, puta in actionem baptizandi, consecrandi &c. sed ut influat, debet actu existere; ergo requiritur intentio actu existens, ac proinde actualis.

2. Secundo videtur sufficere intentio merè habitualis, hoc est ut minister habuerit intentionem, & illam non retractauerit, licet talis intentio non influat in actiones externas. In adulto enim, ut validè recipiat sacramentum, puta baptismum, sufficit intentio habitualis, ideoque si quis petierit baptismum, & intentionem non retractauerit, potest validè baptizari, dum dormit; ergo etiam in ministro sufficit intentio habitualis.

3. Tertio Augustinus tractatu 5. in Ioan. dicit baptismum ab ebrioso collatum esse validum; sed non esset validus, nisi sufficeret in-

tentio merè habitualis; ergo &c. Sanctus etiam Thomas hoc art. 8. quæst. 64. expressè dicit sufficere intentionem habitualementem.

4. Respondeo intentionem actualem dici per quam quando quis conficit sacramentum, actu de eo explicitè cogitat, & explicitè vult sacramentum conficere. Talis intentio, licet sit studiosè procuranda, tamen non requiritur ad valorem sacramenti, ut loquitur S. Thomas, quem sequuntur Theologi communiter. Ratio est, quia ut docet idem S. Thomas hoc art. 8. ad 3. actualis intentio non est totaliter posita in nostra potestate. Nam sæpè etiam dum res sanctissimas tractamus, distrahimur ad alia cogitanda iuxta illud psal. 39. *cor meum dereliquit me*; ergo si actualis explicita intentio requireretur ad valorem sacramenti, sæpissimè sacramenta conferrentur inualidè, & semper posset de eorum valore dubitari; sed Christus non ita instituit sacramenta, ut daretur necessitas moralis sæpissimè conferendi illa inualidè; ergo &c.

Intentio purè habitualis dicitur intentio præterita non retractata, quæ neque per se ipsam, neque per virtutem à se relictam influat in actionem externam, qua conficitur sacramentum. Dicendum igitur, ad valorem sacramenti non sufficere intentionem purè habitualementem, sufficere virtualementem, ut docent communiter Doctores. Ratio est, quia ad valorem sacramenti requiritur, ut minister faciat actionem externam humano modo ac proinde ex intentione, adeoque ut intentio concurrat, & influat ad actionem externam; sed intentio præterita non potest influere, nisi per aliquam virtutem à se relictam; ergo &c.

5. Sed quæritur, quid sit id, in quo intentio præterita remanet virtualiter, & concurrat ad actiones sacramentales?

Respondeo, quod intentio virtualiter remanet in aliqua confusa memoria sui, & in aliquo actu confuso voluntatis, quo volumus facere actionem externam propter finem ante intentum: e. g. cum quis vult ire ad faciendum sacrum, & ad conficiendum sacramentum Eucharistiæ, ac deinde alijs cogitationibus distractus induitur sacris vestibus, facit sacrum, & profert verba consecrationis, omnes actiones externas, quas exercet faciendum sacrum, exercet ex aliquo imperio voluntatis: siquidem potentia externæ non operatur, nisi ex præsentis imperio voluntatis; sed omnes adus voluntatis fiunt ex intentione alicuius finis; ergo omnes externas actiones facit ex intentione alicuius finis; sed nihil volitum, quin tunc sit præcognitum; ergo omnes actiones externas facit ex aliqua cogitatione saltem confusa finis. Dicendum igitur, quod in eo durat aliqua confusa memoria finis intenti ab initio actionis, & quod ex illa memoria mouetur ad imperandas omnes actiones propter finem iam intentum, ac pro-

in de intentio faciendi sacram, & consecrandi, remanet virtualiter in hac confusa memoria, & intentione, & concurret ad consecrationem, quæ ideirco est valida. Ideo ministri sacramentorum, nisi studiosè omiserint intentionem faciendi sacramentum, vel habuerint intentionem oppositam, ineptè dubitant, an habuerint intentionem sufficientem ad valorem sacramenti.

6. Ad 1. Patet ex dictis. Ut enim intentio præterita influat, sufficit, ut existat virtualiter in aliqua confusa memoria sui, quæ moueat ad exercendas actiones sacramentales.

7. Ad 2. concedo antecedens, & nego consequentiam. Disparitas est, quia intentio suscipientis requiritur solum, ut dispositio subiecti; intentio ministri requiritur, ut principium actionum sacramentalium; sed dispositio subiecti non debet influere in actionem, principium actionis debet influere in actionem; ergo intentio suscipientis sufficit, ut sit merè habitualis, hoc est præterita, & non retractata; intentio autem ministri debet esse virtualis, ac remanens in aliqua virtute, per quam possit influere in actionem, ut explicatum est.

8. Ad 3. Augustinus, dum dicit baptismum collatum ab ebrioso esse validum, loquitur de eo, qui ita est ebriosus, ut possit habere intentionem saltem virtualem faciendi sacramentum. S. Thomas dum dicit sufficere intentionem habituales, nomine intentionis habitualis intelligit, non purè habituales, quæ non influat in actionem, sed virtuales, quæ influat, ut patet. Nam dicit, quod ex virtute primæ intentionis perficitur sacramentum.

QVÆSTIO LXXIX.

Vtrum sacramentum possit validè, & licitè conferri per intentionem, & verba conditionata?

1. Videtur sacramentum posse validè conferri sub qualibet conditione. Qui enim habet potestatem faciendi actum, potest validè illum facere, vel absolutè, vel conditionatè, sub qualibet conditione velit facere talem actum: ex gr: qui habet potestatem donandi aliquid, potest illud donare absolutè, vel conditionatè, prout voluerit; sed Deus dedit ministris potestatem faciendi actus sacramentales, ergo &c.

2. Respondeo intentionem conditionatam etiam verbis expressam de conditione præterita, vel præterita per se requisita ad valorem sacramenti, cum purificatur talis conditio, proculdubio non impedire valorem sacramenti: ex gr. cum prudenter dubitatur, an aliquis fuerit validè baptizatus, & baptizatur

Tom. III.

sub hac conditione de præterito, *si non fuisset baptizatus, ego te baptizo*, purificata conditione, proculdubio validè baptizatur. Idem dic cū abortus baptizatur sub hac conditione de præterito, *si tu es capax, ego te baptizo*. Ratio est, quia conditio, quæ debet subintelligi, cum exprimitur, & purificatur, non potest impedire valorem actus. Addo, quod tales conditiones, cum de ijs prudenter dubitatur, non solum possunt licitè apponi, sed etiam debent; cum de ijs prudenter non dubitatur, non possunt licitè apponi, ideoque peccaret, qui infantem, de quo non est ratio prudenter dubitandi, vtrum fuerit ante baptizatus, baptizaret sub conditione, quod non fuerit ante baptizatus. Ratio est, quia sacramentum per se debet conferri ex intentione absoluta, & per verba absoluta.

3. Dicendum secundo: intentio conditionata sub conditione incerta de futuro, non sufficit ad valorem sacramenti, ideoque invalidus esset baptismus collatus sub hac conditione, *ego te baptizo, si te facies sacerdotem, aut religiosum*. Ratio est, quia posita materia, & forma, non potest suspendi valor sacramenti; sed deberet suspendi valor baptismi vsque ad purificationem conditionis; ergo. Aliqui excipiunt sacramentum matrimonij, quod putant posse esse validum sub conditione incerta de futuro post conditionem adimpletam, de quo puncto agitur in tractatu de sacramento matrimonij.

4. Dices: conditio illa, *si te facies religiosum*, æquiualeat huic, *si Deus videt te futurum religiosum*, quæ conditio est de præterito: ergo non deberet suspendi valor sacramenti.

Sed contra: nam minister non potest facere, ut valor sacramenti pendeat à scientia Dei de futuris contingentibus. De lege enim ordinaria præsentia non pendet à scientia Dei de futuris contingentibus, puta frumentum non nascitur æstate dependenter à scientia Dei de futura pluuia autumnij.

5. Dicendum tertio: probabilius est non posse sacramentum validè conferri sub conditionibus incertis, & impertinentibus etiam de præterito, ac de præterito, ex gr. inuvalidum esse baptismum sub hac conditione, *ego te baptizo, si tu es predestinatus, vel si nunc Turca saltat*. Ratio est, quia non est verisimile Deum dedisse ministris potestatem faciendi, ut valor sacramenti pendeat à conditionibus ministro incertis, & impertinentibus. Dedit enim potestatem in ædificationem, non autem in destructionem. At sub conditionibus ministro certis etiam de futuro potest validè conferri sacramentum, puta sub hac, *ego te baptizo, si erit dies iudicij, si cras Sol orientur*. Ratio est, quia cum minister est certus de purificatione conditionis, voluntas illa conditionata æquiualeat absolutæ, puta huic: *Ego tam certo te baptizo, quam certum est futurum diem iudicij, vel Solem cras orienturum*.

6. Ad argumentum in contrarium: qui

Y

ha-